

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Acyclostad 800 mg tabletti

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

1 tabletti sisältää 800 mg asikloviiria.

Täydellinen apuaineluetelo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Tabletti

Pitkulainen, valkoinen tabletti, jakouurre molemmin puolin

4. KLIINiset TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

Ihon ja limakalvojen Varicella zoster -infektiot immunokompetenteilla potilailla, joilla voidaan pelätä vakavaa taudinkulkua.

4.2 Annostus ja antotapa

Annostus

800 mg asikloviiria 5 kertaa päivässä, noin joka 4. tunti, kun yöannos jätetään ottamatta. Hoito on aloitettava 48 tunnin kuluttua oireiden ilmaantumisesta ja sitä on jatkettava 7 päivää.

Luunydinsiirtopotilailla tai potilailla, joiden absorptio maha-suolikanavasta on huonontunut, on syytä käyttää ensisijaisesti i.v.-hoitoa.

Läkkääät potilaat

Mahdollinen munuaisten vajaatoiminta täytyy ottaa huomioon läkkääillä potilailla ja annostus on säädettävä sen mukaisesti (katso kohta Munuaisten vajaatoiminta).

Läkkääillä potilailla, jotka saavat suuria suun kautta otettavia annoksia asikloviiria on huolehdittava riittävästä nesteytyksestä.

Munuaisten vajaatoiminta

Varovaisuutta on noudatettava annettaessa asikloviiria potilaille, joiden munuaistoiminta on heikentyntä.

Riittävästä nesteytyksestä on huolehdittava.

Hoidettaessa Herpes zoster -infektioita potilailla, joilla on vaikea munuaisten vajaatoiminta (glomerulussuodosnopeus alle 10 ml/min), annos suositellaan säädettäväksi 800 mg:aan asikloviiria kahdesti päivässä noin 12 tunnin välein. Potilailla, joiden munuaisten toiminta on heikentyntä (glomerulussuodosnopeus 10–25 ml/min), suositellaan 800 mg asikloviiria kolmesti päivässä, noin 8 tunnin välein.

Pediatriset potilaat

Annostelutiedot lääkkeen käytämisestä lasten Varicella zoster -infektiissa puuttuvat.

Antotapa

Acyclovir 800 mg:n tabletit otetaan veden (1/2 lasillista) tai muun nesteen kanssa.

Hoidon kesto

Ensimmäisten ihoreaktioiden hoito on aloitettava varhaisessa vaiheessa hyvän hoitotuloksen saavuttamiseksi.

Varicella zoster -infektioiden hoitoaika on vähintään 7 päivää. Hoitoa voidaan pidentää riippuen potilaan kliinisestä tilasta.

4.3 Vasta-aiheet

Yliherkkyys asikloviirille, valasikloviirille tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille.

4.4 Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Riittävästä nesteytyksestä on huolehdittava potilailla, joille annetaan asikloviiria laskimoon tai suuria annoksia suun kautta.

Munuaisten vajaatoiminnan riski kasvaa käytettäessä muita nefrotoksisia lääkkeitä.

Potilaat, joilla on munuaisten vajaatoimintaa ja jäkkäät potilaat:

Asikloviiri eliminoituu munuaisten kautta ja sen vuoksi annosta on pienennettävä potilailla, joiden munuaisten toiminta on heikentynyt (ks. kohta 4.2). Jäkkääillä potilailla munuaisten toiminta on todennäköisesti heikentynyt ja sen vuoksi myös näiden potilaiden annosten pienentämistä on harkittava. Sekä jäkkäät potilaat että potilaat, joiden munuaisten toiminta on heikentynyt ovat suuremmassa vaarassa saada neurologisia haittavaikutuksia ja heitä on seurattava tarkoin näiden vaikutusten varalta. Raportoiduissa tapauksissa reaktiot menivät yleensä ohi, kun hoito lopetettiin (ks. kohta 4.8).

Pitkittyneet tai toistuvat hoidot asikloviirilla vaikeasta immuunipuutoksesta kärsivillä potilailla voi johtaa viruskannan herkkyyden vähenemiseen ja asikloviiri-hoidon tehon heikkenemiseen (ks. kohta 5.1).

Toistuvien infektioiden vakavuuus riippuu potilaan immuunivasteesta, infektiokausien tiheydestä ja kestosta, iholeesioiden laajuudesta ja systeemisistä reaktioista. Nämä tekijät on syytä ottaa huomioon hoidon aikana. Hoito voi muodostua suosituksista, oireiden lievittämisestä tai kausaalisesta terapiasta. Fyysiset, emotionaaliset ja psykososiaaliset ongelmat, joita herpes-infektiot aiheuttavat, voivat vaihdella potilaiden välillä. Hoidon valinta riippuu myös potilaan vallitsevasta tilanteesta.

Apuaineet

Tämä lääkevalmiste sisältää alle 1 mmol natriumia (23 mg) per tabletti eli sen voidaan sanoa olevan "natriumiton".

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Asikloviiri eliminoituu pääosin muuttumattomana virtsaan aktiivisen tubulaarisen erityymisen kautta. Muut samanaikaisesti annettavat lääkkeet, jotka kilpailevat aktiivisesta tubulaarisesta eritymisestä, voivat suurentaa plasman asikloviiri-pitoisuksia tällä mekanismilla. **Probenecidi ja simetidiini** lisäävät asikloviirin AUC:tä tällä mekanismilla ja vähentävät asikloviirin puhdistumaa. Asikloviiri ja **mykofenolaattimofetiilin** (elinsiirtopotilailla käytettävä immnosuppressiivinen lääke) inaktiivisen metaboliitin AUC-arvojen on osoitettu kasvavan, kun näitä lääkkeitä annetaan samanaikaisesti. Kuitenkaan annoksen säätö ei ole välttämätöntä johtuen asikloviirin laajasta terapeuttisesta indeksistä.

Samanaikainen **interferoni**-hoito voi voimistaa yhteistä tehovaikutusta. Samanaikaisesta **tsidovudiini**-hoidosta johtuvat neuropatia, kouristukset sekä uneliaisuus ovat mahdollisia.

Kokeellinen tutkimus viidellä miespuolisella potilaalla osoittaa, että samanaikainen hoito asikloviirilla ja **teofylliinillä** suurentaa teofylliinin kokonaisannoksen AUC-arvoa noin 50 %. On suositeltavaa mitata teofylliinin pitoisuksia plasmassa, jos potilasta hoidetaan samanaikaisesti asikloviirilla.

4.6 He deImällisyys, raskaus ja imetyys

Raskaus

Asikloviiria tulee käyttää raskauden aikana vain jos mahdolliset hyödyt ovat suuremmat kuin mahdolliset vaarat. Asikloviirin eri valmistemuodoille raskauden aikana altistuneiden naisten raskauksien tuloksia on koottu rekisteriksi. Rekisteri ei osoita asikloviiria saaneilla naisilla muuta väestöä enempää vammaisina syntyneitä eivätkä havaitut vammaisuudet olleet keskenään samanlaisia tai noudattaneet mitään mallia, joka viittaisi yhteseen syihyn. Asikloviirin systeeminen anto kansainvälisti hyväksyttyssä tavanomaisissa eläinkokeissa ei aiheuttanut embryotoksisia tai teratogenetisia muutoksia kaneilla, rotilla tai hiirillä. Epätavanomaisiin menetelmiin perustuvissa kokeissa rotilla havaittiin sikiön kehityshäiriötä, mutta vain surten ihon alle annettujen annosten jälkeen, jotka olivat tokisia emolle. Näiden löydösten kliininen merkitys on epäselvä.

Imetyks

Asikloviirin on todettu erittynä ihmisen rintamaitoon, mikä täytyy ottaa huomioon imetyksen aikana.

Kun 200 mg asikloviiria on annettu viidestä päivässä suun kautta, rintamaidosta on mitattu lääkeaine-pitoisuksia, jotka ovat olleet 0,6-4,1-kertaisia vastaaviiin plasmapitoisuksiin verrattuna. Nämä pitoisuudet altistavat lapsen korkeimmillaan 0,3 mg/kg/vrk asikloviiriannoksille.

Vastasyntyneiden *Herpes simplex*-infektioiden hoitoon kuitenkin käytetään asikloviiria laskimoon annosteltuna jopa 30 mg/kg kehon painoa kohden päivässä. Tämän vuoksi on noudatettava varovaisuutta, jos imettäviä äitejä hoidetaan Acyclovir 800 mg -valmisteella.

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneidenkäyttökykyyn

Potilaan kliininen tila ja asikloviirin haittavaikutusprofiili pitää ottaa huomioon harkitessa potilaan kykyä ajaa tai käyttää koneita.

Asikloviirin vaikutusta ajokykyyn tai koneidenkäyttökykyyn ei ole tutkittu. Lisäksi asikloviirin farmakologisten ominaisuuksien perusteella haitallista vaikutusta ajokykyyn tai koneidenkäyttökykyyn ei voida ennustaa. Kuitenkin joissakin harvoissa tapauksissa on todettu väsymystä, päänsärkyä sekä lieviä neurologisia oireita, jotka on otettava huomioon esim. ryhdyttääessä ajamaan autoa.

4.8 Hattavaikutukset

Alla esitettyt hattavaikutusten esiintymistihetyt ovat arvioita. Suurimmalle osalle hattavaikutuksista ei ole saatavilla sopivia tietoja niiden esiintymistiheden arvioimiseksi. Lisäksi hattavaikutusten ilmaantuvuus voi vaihdella käyttöaiheen mukaan.

Hattavaikutukset on jaettu yleisyytensä mukaan seuraaviin luokkiin:

Hyvin yleiset ($\geq 1/10$); yleiset ($\geq 1/100, < 1/10$); melko harvinaiset ($\geq 1/1\ 000, < 1/100$); harvinaiset ($\geq 1/10\ 000, < 1/1\ 000$); hyvin harvinaiset ($< 1/10\ 000$).

Veri ja imukudos

Hyvin harvinaiset: Anemia, leukopenia, trombosytopenia.

Immuunijärjestelmä

Harvinaiset: Anafylaksia.

Psykkiset häiriöt

Yleiset: Sekavuuus, aistiharhat

Melko harvinaiset: Unettomuus.

Hyvin harvinaiset: Vierauden tunne (korjaantuu hoidon loputtua), agitaatio, psykoottiset oireet.

Hermosto

Yleiset: Päänsärky, huimaus, uneliaisuus.

Hyvin harvinaiset: Vapina, ataksia, dysartria, kouristukset, enkefalopatia, tajunnan häiriöt jopa kooma.

Yllä mainittuja, yleensä korjaantuvia haittavaikutuksia esiintyi tavallisesti potilailla, joilla oli munuaisten vajaatoiminta tai muita altistavia tekijöitä (ks. kohta 4.4).

Hengityselimet, rintakehä ja välikarsina

Harvinaiset: Hengenahdistus.

Ruoansulatuselimistö

Yleiset: Pahoinvointi, oksentelu, ripuli, vatsakivut.

Maksa ja sappi

Harvinaiset: korjaantuva bilirubiini- ja maksientsyymitason nousu

Hyvin harvinaiset: Maksatulehdus, keltaisuus.

Iho ja iholalainen kudos

Yleiset: Kutina, ihottuma (mukaan lukien valoherkkyys).

Melko harvinaiset: Nokkosihottuma, lisääntynyt hajanainen hiustenlähtö.

Kiihtynyt laaja-alainen hiustenlähtö liittyy moniin tauteihin ja lääkkeisiin, yhteys asikloviirihoitoon on epävarma.

Harvinaiset: Angioedeema.

Munuaiset ja virtsatiet

Harvinaiset: Veren urea- ja kreatiiniipitoisuuden nousu

Hyvin harvinaiset: Akuutti munuaisten vajaatoiminta, kipu munuaisissa.

Kipu munuaisissa voi liittyä niiden vajaatoimintaan.

Yleisoireet ja antopaikassa todettavat haitat

Yleiset: Väsymys, kuume, uupumus.

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisteen hyöty-haittatasapainon jatkuvan arvioinnin. Terveydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 FIMEA

4.9 Yliannostus

Oireet

Asikloviiri imetyy ruoansulatuskanavasta vain osittain. Yksittäistapauksena potilaas on niellyt jopa 20 g asikloviiria yleensä ilman toksisia oireita. Potilailla, jotka ovat toistuvasti usean päivän ajan ottaneet vahingossa yliannoksia asikloviiria suun kautta, on ollut mahasuolikanaan oireita (pahoinvointia ja oksentelua) ja neurologisia oireita (päänsärkyä ja sekannusta).

Suonensisäisesti annetut yliannokset asikloviiria ovat johtaneet seerumin kreatiniiniarvojen ja veren urean typpipitoisuuden nousuun ja tästä seuraten munuaisten toiminnanvajaukseen. Yliannoksiin on liittynyt neurologisia vaikuttuksia, mm. sekavuutta, hallusinaatioita, levottomuutta, kouristuksia ja koomaa.

Hoito

Potilaita on seurattava tarkoin myrkytysoireiden havaitsemiseksi. Hemodialyysi nopeuttaa asikloviirin poistumista verestä huomattavasti, joten sen käyttöä voidaan harkita, jos yliannos aiheuttaa oireita.

5. FARMAKOLOGISET OMNAISUUDET

5.1 Farmakodynamika

Farmakoterapeutinen ryhmä: Systeemiset viruslääkkeet,
ATC-koodi J05AB01

Asikloviiri itse on farmakodynamisesti inaktiivinen aine. Kuljettuaan Herpes simplex- (HSV) tai Varicella zoster -viruksen (VZV) infektoimaan soluun asikloviiri muuttuu asikloviiritrifosfaatiksi, virostaattiseksi aineeksi. Tätä asikloviirin muutosta katalysoi viruksen HSV- tai VZV-tymidiinikinaasi, entsyyymi, joka on vältämätön viruksen replikaatiolle. Näin virus valmistaa oman virostaattisen aineensa.

Asikloviirilla on 10–20-kertaa korkeampi sitoutumiskyky viruksen DNA-polymeraasiin kuin solun DNA-polymeraasiin. Siksi virusentsyymin aktiivisuus inhiboituu valikoidusti.

Viraalinen DNA-polymeraasi liittää asikloviirin viruksen DNA:han.

Koska asikloviirilta puuttuu 3'-hydroksyyliryhmä, nukleotidejä ei voida enää liittää 3'-5' -sidoksella, mistä aiheutuu ketjun päättyminen. Tämä estää tehokkaasti virusten lisääntymistä.

Tyypin I ja II Herpes simplex -virukset sekä Varicella zoster -virus ovat erittäin herkkiä asikloviirille.

Pitkääikaiset tai toistuvat asikloviirihoidot heikon immuunivasteen omaavilla potilailla voivat aiheuttaa asikloviiria sietävien kantojen muodostumisen. Tämän johdosta kyseiset potilaat eivät enää reagoi asikloviirihoidolle.

5.2 Farmakokinetiikka

Asikloviiri imeytyy osittain maha-suolikanavasta. Biologinen hyötyosuus 200 mg:n asikloviirinannoksesta on noin 20 %. Biologinen hyötyosuus on annoksesta riippuvainen ja pienenee annosta lisättäessä. Päämetaboliitti 9-karboksimetyleliguaniini on inaktiivinen; noin 10-15 % virtsan mukana erityvästi määrästä on tästä metaboliitti. Plasmaan imeytyvä asikloviiri erittyy pääasiassa muuttumattomana munuaisten kautta (sekä glomerulussuodatusessa että tubuluserityksessä).

Normaalilin munuaistoiminnan omaavilla potilailla asikloviirin puoliintumisaika plasmassa on noin 3 tuntia. Potilailla, joilla on heikentynyt munuaisten toiminta, plasman puoliintumisaika pitenee ja on jopa noin 20 tuntia potilailla, joilla on palautumaton vakava munuaisinsuffisiensi. Suositellut hoitoannokset munuaisten vajaatoimintapotilaalle on esitetty kohdassa 4.2. Annostus ja antotapa. Aivoselkäydinnesteen lääkeaineepitoisuudet ovat noin 50 % plasmapitoisuksista. Plasmaproteiineihin sitoutuminen on suhteellisen vähäistä (9-33 %). Sen takia interaktiot, jotka voisivat aiheuttaa asikloviirin korvautumisesta muiden lääkeaineiden kanssa, eivät ole todennäköisiä.

Vastasyntyneillä (0–3 kuukauden ikäisillä), joita hoidettiin kahdeksan tunnin välein annetuilla tunnin kestävillä 10 mg/kg infusioannoksilla, vakaan tilan huippupitoisuus ($C_{ss\ max}$) oli 61,2 mikromol (13,8 mikrog/ml) ja vakaan tilan minimipitoisuus ($C_{ss\ min}$) oli 10,1 mikromol (2,3 mikrog/ml). Kun erilliselle vastasyntyneiden ryhmälle annettiin asikloviirihoitoa 15 mg/kg joka kahdeksas tunti, havaittiin C_{max} -arvon (83,5 mikromol, 18,8 mikrog/ml) ja C_{min} -arvon (14,1 mikromol, 3,2 mikrog/ml) kasvavan likimäärin annoksen mukaan.

5.3 Prekliinis et tiedot turvallis uudesta

Useat *in vitro* -kokeet osoittavat, että hyvin suurilla pitoisuksilla voi esiintyä kromosomivaurioita. *In vivo* -tutkimuksissa kromosomivaurioita ei kuitenkaan ole havaittu. Pitkääikäisissä rotta- ja hiirikokeissa asikloviirin ei ole todettu olevan karsinogeeninen. Useilla eläinlajeilla tehdyissä kansainvälistä hyväksyttyissä standarditesteissä asikloviirillä ei ole ollut embryotoksisia eikä teratogenisia vaikutuksia. Rotilla tehdyssä erityiseen metodiikkaan perustuvassa testissä ei havaittu sikiövaikuttua, paitsi suurilla annoksilla, joissa myös emolla ilmeni toksisuutta.

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Mikrokiteinen selluloosa, natriumtärkkelysglykolaatti, kopolyvidoni, magnesiumstearaatti, piidioksidi, kolloidinen vedetön.

6.2 Yhteensopimattomuudet

Ei oleellinen.

6.3 Kestoaika

5 vuotta.

6.4 Säilytys

Säilytä alle 25 °C.

6.5 Pakkaustyyppit ja pakauskoot

Tabletit on pakattu PVC/Al-läpipainopakkaukseen, PVDC-kalvo.

Tabletit on pakattu 35, 50 tai 500 tabletin läpipainopakkaukseen, joka on pakattu pahviseen ulkopakkaukseen.

Kaikkia pakkauskokoja ei vältämättä ole myynnissä.

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle ja muut käsittelyohjeet

Ei erityisvaatimuksia.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

Stada Arzneimittel AG,
Stadastr. 2-18
61118 BAD VILBEL
SAKSA

8. MYYNTILUVAN NUMERO

12617

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

Myyntiluvan myöntämisen päivämäärä: 06.10.1997
Viimeisimmän uudistamisen päivämäärä: 24.10.2007

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

09.06.2020

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Acyclostad 800 mg tablett

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

1 tablett innehåller 800 mg aciklovir.

För fullständig förteckning över hjälpmännen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Tablett

Vit, avlång tablett med skåra på båda sidor.

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

Behandling av *Varicella Zoster*-infektioner i hud och slemhinnor hos immunkompetenta patienter där allvarligt sjukdomsförlopp kan befaras.

4.2 Dosering och administreringssätt

Dosering

800 mg aciklovir 5 gånger dagligen, ca var 4:e timme, under den vakna delen av dygnet. Behandlingen bör påbörjas inom 48 timmar efter symtomdebut och pågå i 7 dagar.

Hos benmärgstransplanterade patienter eller patienter med nedsatt absorption från mag-tarmkanalen, rekommenderas i första hand intravenöst behandling.

Äldre

Risken för nedsatt njurfunktion hos äldre måste beaktas och dosen ska justeras därefter (se ”Nedsatt njurfunktion” nedan).

Adekvat hydrering ska upprätthållas hos äldre patienter som tar aciklovir peroralt i höga doser.

Nedsatt njurfunktion

Försiktighet rekommenderas vid dosering till patienter med nedsatt njurfunktion.

Adekvat hydrering ska upprätthållas.

Behandling av *herpes zoster*-infektioner hos patienter med kraftigt nedsatt njurfunktion (kreatininclearance <10 ml/min) rekommenderas en dosjustering till 800 mg aciklovir 2 gånger dagligen var 12:e timme. Hos patienter med måttligt nedsatt njurfunktion (kreatininclearance mellan 10 och 25 ml/min) rekommenderas en dosjustering till 800 mg aciklovir 3 gånger dagligen var 8:e timme.

Pediatrisk population

Uppgifter om dosering till barn för behandling av *Varicella zoster*-infektioner saknas.

Administreringssätt

Acyclovir 800 mg tabletter, bör sväljas med 1/2 glas vatten eller någon annan vätska.

Behandlingens varaktighet

Behandling av initiala hudreaktioner bör inledas tidigt för att uppnå ett gott behandlingsresultat.

Behandlingstiden vid *Varicella zoster*-infektioner är minst 7 dagar. Behandlingen kan förlängas beroende på patientens kliniska tillstånd.

4.3 Kontraindikationer

Överkänslighet mot aciklovir, valciklovir eller mot något hjälpmämne som anges i avsnitt 6.1.

4.4 Varningar och försiktighet

Adekvat hydrering ska upprätthållas hos patienter som får aciklovir intravenöst eller i höga doser peroralt.

Användning tillsammans med andra nefrotoxiska läkemedel ökar risken för nedsatt njurfunktion.

Användning hos patienter med nedsatt njurfunktion och hos äldre patienter:

Aciklovir elimineras genom njurclearance, därför måste dosen reduceras hos patienter med nedsatt njurfunktion (se avsnitt 4.2). Äldre patienter kan ha nedsatt njurfunktion och därför är det nödvändigt att beakta dosjusteringar för denna grupp av patienter. Både äldre patienter och patienter med nedsatt njurfunktion har en ökad risk att utveckla neurologiska biverkningar och bör övervakas noggrant för tecken på dessa biverkningar. I de rapporterade fallen var dessa reaktioner vanligtvis reversibla vid utsättande av aciklovir (se avsnitt 4.8).

Långvarig eller upprepade kurser av aciklovir hos patienter med gravt nedsatt immunförsvar kan leda till selektion av virusstammar med minskad känslighet, vilka eventuellt inte svarar på fortsatt aciklovir behandling (se avsnitt 5.1).

Hur allvarliga de återkommande infektionerna är varierar beroende på patientens immunförsvar, infektionsperiodernas frekvens och varaktighet, i vilken omfattning huden är påverkad och systemiska reaktioner. Dessa faktorer bör beaktas under behandlingen. Behandlingen kan bestå av rekommendationer och symptomatisk lindring eller kausal terapi. De fysiska, emotionella och psykosociala problemen orsakade av herpesinfektioner kan variera från patient till patient. Valet av behandling beror också på den individuella patientens situation.

Hjälpmännen

Detta läkemedel innehåller mindre än 1 mmol (23 mg) natrium per tablett, dvs. är näst intill ”natriumfritt”.

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

Aciklovir elimineras huvudsakligen oförändrat i urinen via aktiv tubulär sekretion. Alla läkemedel som ges samtidigt som konkurrerar med denna mekanism kan öka plasmakoncentrationen av aciklovir.

Probenecid och cimetidin ökar AUC för aciklovir genom denna mekanism, och minskar aciklovirs njurclearance. Med samma mekanism ökar AUC i plasma för aciklovir och den inaktiva metaboliten av **mykofenolatmofetil** (ett immunsuppressivt läkemedel som används hos transplanterade patienter) visats när läkemedlen ges samtidigt. Emellertid behövs ingen dosjustering på grund av aciklovirs breda terapeutiska intervall.

Samtidig administrering av **interferon** och aciklovir kan förstärka effekten av båda substanserna. Efter kombination med **zidovudin** kan neuropati, konvulsioner och letargi uppträda.

Experimentella studier på fem manliga försökspersoner visar att samtidig behandling med aciklovir ökar AUC av **teofyllin** med ca 50 %. Vid samtidig behandling med aciklovir rekommenderas koncentrationsbestämning i plasma.

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Graviditet

Användningen av aciklovir bör ske endast då de potentiella fördelarna uppväger eventuella risker.

I ett register över graviditeter efter att aciklovir har kommit ut på marknaden ingår dokumentation av graviditeter hos kvinnor som exponerats för någon aciklovirberedning. Registret visar ingen ökning av förekomsten av medfödda missbildningar hos personer som exponerats för aciklovir i jämförelse med befolkningen i allmänhet och eventuella missbildningar var inte unika och visade inget mönster som skulle ha antytt en gemensam orsak. Systemisk administrering av aciklovir i internationellt erkända standardtester framkallade inte några embryotoxiska eller teratogena effekter hos kanin, råtta eller mus. I ett icke-standardtest på råtta sågs fostermissbildningar, dock först efter så höga subkutana doser att toxiska reaktioner framkallades hos moderdjuret. Den kliniska relevansen av dessa fynd är oklar.

Amning

Aciklovir har påvisats i bröstmjölk. Detta måste beaktas under amningsperioden.

Efter oral tillförsel av 200 mg aciklovir 5 gånger dagligen, har aciklovir påvisats i bröstmjölk i koncentrationer från 0,6 till 4,1 gånger plasmanivåerna. Dessa kan ge en potentiell exponering av aciklovirdoser upp till 0,3 mg/kg kroppsvikt/dag till det ammande barnet. För behandling av Herpes simplex-virusinfektioner hos nyfödda administreras aciklovir intravenöst i doser upp till 30 mg / kg kroppsvikt/dag. Försiktighet rekommenderas därför när Acyclostad 800 mg används till ammande kvinnor.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Patientens kliniska status och biverkningsprofilen för aciklovir bör tas i beaktande vid bedömning av patientens förmåga att köra bil och hantera maskiner.

Inga studier har utförts för att undersöka effekten av aciklovir på körförmågan eller förmågan att hantera maskiner. Några menliga effekter på sådana aktiviteter kan inte förväntas grundat på den aktiva substansens farmakologi. Dock har, i enstaka fall, trötthet, huvudvärk och lindriga neurologiska reaktioner rapporterats, vilket bör beaktas vid t.ex. bilkörning.

4.8 Biverkningar

Frekvenserna för biverkningar nedan är uppskattningar. För de flesta biverkningar fanns lämpliga data för att uppskatta frekvens inte tillgängliga. Dessutom kan biverkningar variera i frekvensen beroende på indikation.

Biverkningarna är klassificerade under rubriker som anger frekvens enligt följande indelning:
Mycket vanliga ($\geq 1/10$); vanliga ($\geq 1/100, < 1/10$); mindre vanliga ($\geq 1/1\ 000, < 1/100$); sällsynta ($\geq 1/10\ 000, < 1/1\ 000$); mycket sällsynta ($< 1/10\ 000$).

Blodet och lymfssystemet

Mycket sällsynta: Anemi, leukopeni, trombocytopeni.

Immunsystemet

Sällsynta: Anafylaxi.

Psykiska störningar

Vanliga: Konfusion, hallucinationer.

Mindre vanliga: Sömnsvårigheter.

Mycket sällsynta: Känsla av främlingskap (reversibelt efter avbrytande av behandlingen), agitation, psykotiska symptom.

Centrala och perifera nervsystemet

Vanliga: Huvudvärk, yrsel, sömnighet.

Mycket sällsynta: Tremor, ataxi, dysartri, konvulsioner, encefalopati, sänkt medvetandegrad ned till koma.

Ovan nämnda biverkningar är i allmänhet reversibla och förekommer oftast hos patienter med njursvikt eller andra predisponerande faktorer (se avsnitt 4.4).

Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum

Sällsynta: Dyspné.

Magtarmkanalen

Vanliga: Illamående, kräkningar, diarré, buksmärter.

Lever och gallvägar

Sällsynta: Reversibla ökningar av bilirubin och leverenzymen.

Mycket sällsynta: Hepatit, guldot.

Hud och subkutan vävnad

Vanliga: Klåda, hudutslag (inkl ljuskänslighet).

Mindre vanliga: Nässelutslag, ökat diffust hårvälfall.

Ökat diffust hårvälfall har satts i samband med en bred variation av sjukdomsprocesser och läkemedel.

Sambandet med aciklovirbehandlingen är osäker.

Sällsynta: Angioödem.

Njurar och urinvägar

Sällsynta: Ökningar av urea och kreatinin i blod.

Mycket sällsynta: Akut njursvikt, njursmärta.

Njursmärta kan vara associerat med njursvikt

Allmänna symtom och/eller symtom på administreringsstället

Vanliga: Trötthet, feber, utmattning.

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nyttariskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

00034 FIMEA

4.9 Överdosering

Symtom och tecken

Aciklovir absorberas endast delvis i magtarmkanalen. Patienter har tagit doser på upp till 20 g aciklovir som engångsdos, oftast utan toxiska effekter. Oavslitliga upprepade överdoseringar av oralt doserad aciklovir under flera dagar har förknippats med gastrointestinal påverkan (såsom illamående och kräkningar) och neurologisk påverkan (huvudvärk och förvirring).

Överdosering av intravenös aciklovir har resulterat i ökning av serumkreatinin, uremi och påföljande njursvikt. Neurologiska biverkningar som innefattar förvirring, hallucinationer, agitation, kramper och koma har observerats i samband med intravenös överdosering.

Behandling

Patienterna bör övervakas noga för tecken på toxicitet. Hemodialys ökar markant avlägsnandet av aciklovir från blodet och kan därför betraktas som ett behandlingsalternativ i händelse av symptomatisk överdosering.

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Antiviralt medel,
ATC-kod J05AB01

Aciklovir är i sig en farmakodynamiskt inaktiv substans. Efter att ha trängt in i celler som är infekterade av *herpes simplex* viruset (HSV) eller *Varicella zoster* viruset (VZV), omvandlas den till den aktiva substansen aciklovir-trifosfat, en virostatisk substans. Denna omvandling av aciklovir katalyseras av viralt HSV- eller VZV-tymidinkinas, ett enzym som är nödvändigt för virusreplikation. På detta sätt syntetiseras viruset sin egen virostatiska substans.

Aciklovir har en 10-20 gånger högre affinitet till viralt DNA polymeras än till cellulärt DNA polymeras och därför är det virala enzymets aktivitet selektivt hämmat.

Genom det virala DNA polymeraset förenas aciklovir med det viralt DNA.

Eftersom aciklovir saknar en 3'-hydroxylgrupp kan nukleotider inte längre sammanfogas genom 3'-5'-koppling, sålunda orsakas ett kedjeavbrott. På detta sätt erhålls en effektiv reduktion av virusets reproduktion.

Herpes simplex virus typ I och *Varicella zoster* virus är mycket känsliga för aciklovir.

Hos allvarligt immunförsvagade patienter kan en långvarig eller upprepad behandling med aciklovir leda till en grupp av virusstammar med reducerad känslighet. Som en följd av detta svarar dessa patienter inte längre på aciklovirbehandling.

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Aciklovir absorberas delvis från mag-tarmkanalen. 20 % av den administrerade dosen absorberas snabbt. Biotillgängligheten är dosberoende och minskar med ökad dos. Huvudmetaboliten, 9-karboximetylguanin, svarar för ca 10-15 % av den mängd som utsöndras i urinen.

Mängden aciklovir som absorberas i plasma utsöndras huvudsakligen oförändrat via njurarna (både genom glomerulär filtration och tubulärt sekretion).

Hos patienter med normal njurfunktion är halveringstiden i plasma för aciklovir ca 3 timmar. Hos patienter med nedsatt njurfunktion är halveringstiden i plasma ca 20 timmar och som en följd kommer de vanliga rekommenderade doserna aciklovir inte orsaka ackumulation förrän dosnivåer högre än de som ges säkert under intravenös infusion med aciklovir uppnås.

Koncentrationerna i cerebrospinalvätska är ca 50 % av plasmakoncentrationen. Plasmaproteinbindningen är relativt låg (9-33 %). Interaktioner som en följd av bortträngning av aciklovir förorsakat av ett annat läkemedel är därmed inte att förvänta.

Hos nyfödda barn och spädbarn (0-3 månader) som fick 10 mg/kg under en timmes infusion var 8:e timme, uppgick $C_{SS, max}$ till 61,2 μM (13,8 $\mu\text{g/ml}$) och $C_{SS, min}$ till 10,1 μM (2,3 $\mu\text{g/ml}$). En separat grupp nyfödda som behandlades med 15 mg/kg var 8:e timme påvisades ungefärlig dosproportionell ökning, med ett C_{max} på 83,5 mikromol (18,8 mikrogram/ml) och C_{min} för 14,1 mikromol (3,2 mikrogram/ml).

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

Ett flertal tester *in vitro* visar att kromosomförändringar kan uppstå vid mycket höga koncentrationer. Inga kromosomskador har observerats *in vivo*.

Aciklovir befanns inte vara karcinogen i långtidsstudier på råttor och möss. Vid sedvanliga standardtester gav systemtillförsel av aciklovir ej upphov till embryotoxiska eller teratogena effekter i flertalet djurslag. Vid en okonventionell test på råttor observerades inga effekter på fostret, utom vid höga doser som också framkallade maternal toxicitet.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälpmänne

Mikrokristallin cellulosa, natriumstärkelseglykolat, kopolyvidon, magnesiumstearat, kolloidal vattenfri kiseldioxid

6.2 Inkompatibiliteter

Ej relevant.

6.3 Hållbarhet

5 år

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Förvaras vid högst 25°C.

6.5 Förpackningsotyp och innehåll

Tabletterna är förpackade i en PVC/Al-blisterförpackning med PVC-överdrag.

Tabletterna är förpackade 35, 50 eller 500 tabletter i blisterförpackning; blisterförpackningen är förpackad i en kartong.

Eventuellt kommer inte alla förpackningsstorlekar att marknadsföras.

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion

Inga särskilda anvisningar.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

Stada Arzneimittel AG,
Stadastrasse 2-18
61118 Bad Vilbel
Tyskland

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

12617

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet: 06.10.1997

Datum för den senaste förnyelsen: 24.10.2007

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

09.06.2020